

Bra att veta om alfabetet:

kyrillisk bokstav	latinsk bokstav	uttal
А, а	A, a	/ah/
Б, б	B, b	/b/
В, в	V, v	/v/
Г, г	G, g	/g/
Д, д	D, d	/d/
Е, е	E, e	/je/ (i början på ord) /e/ (efter konsonant)
Ё, ё	Jo, jo	/jo/
Ж, ж	Zj, zj	/ʒ/
З, з	Z, z	/z/
И, и	I, i	/i/
Й, й	J, j	/j/
К, к	K, k	/k/
Л, л	L, l	/l̥/
М, м	M, m	/m/
Н, н	N, n	/n/
О, о	O, o	/o/
П, п	P, p	/p/
Р, р	R, r	/r/
С, с	S, s	/s/
Т, т	T, t	/t/
У, у	U, u	/u/

Ф, ф	F, f	/f/
Х, х	Ch, ch	/ch/
Ц, ц	Ts, ts	/ts/
Ч, ч	Tj, tj	/tʃ/
Ш, ш	Sj, sj	/ʃ/
Щ, щ	Sjtj, sjtj	/ʃtʃ/
Ъ, ъ	hårdhetstecken	*
Ы, ы	Y, y	y
Ь, ь	mjukhetstecken	*
Э, э	E, e	/ɛ/
Ю, ю	Ju, ju	/ju/
Я, я	Ja, ja	/ja/

* Anmärkning:

Dessa bokstäver uttalas inte, utan markerar att den föregående konsonanten uttalas hårt respektive mjukt.
Efterföljande vokaler uttalas med ett extra ”j”.

Bra att veta om den ryska stavningen:

De flesta ryska ord skrivs i regel med små bokstäver.
Stor bokstav får endast ordets första bokstav i en ny mening, egennamn, geografiska begrepp, hederstitlar, beteckningar för statliga institutioner, boktitlar, tidningar, filmtitlar osv.
Kort sagt förekommer stor bokstav i ryska inom liknande sammanhang som i svenskan.

Bra att veta om substantiven:

Liksom i svenskan har de ryska substantiven ett grammatiskt kön (genus): Det finns **maskulina**, **feminina** och **neutrala** substantiv. Eftersom ryska substantiv inte har någon artikel så markeras substantivets genus i regel genom substantivets ändelse.

Regler för att fastställa substantivets genus:

maskulina substantiv	feminina substantiv	neutrala substantiv
slutar på: - hårda konsonanter - -ТЕЛЬ, -АРЬ - yrken och titlar	slutar på: - -а - -я - zj/tj/sj-ljud (ж, ч, ш, щ) + mjukhetstecken ь - -Ь, -ВЬ, -ПЬ, -СЬ, -СТЬ, -ЗНЬ vid icke levande subst.	slutar på: - -о, -ё, -е vid - icke levande substantiv

I ryskan urskiljer man inte substantiven endast utefter genuset, utan även utefter om de är levande eller icke levande:

levande	icke levande
<ul style="list-style-type: none"> människor döda människor djur fiktiva personer 	<ul style="list-style-type: none"> saker växter grupper (t.ex. team, personal)

Bilda plural:

Maskulina substantiv

- slutar på hård konsonant: **-Ы**

Exempel: чемодáн, чемодáны - resväskan, resväskorna

- slutar på -а (betecknar vanligtvis manliga personer): **-Ы**

Exempel: па́па, па́пы - pappan, papporna

- slutar på -й: **-И**

Exempel: музéй, музéи - museet, museerna

- Slutar på mjuk konsonant (d.v.s. på -ь): **-И**

Exempel: тесть, тести - svärfar, svärfäder

- slutar på zj/tj/sj-ljud (ж, ч, ш, щ): **-И**

Exempel: нож, ножи́ - kniven, knivarna

Feminina substantiv

- slutar på -а: **-Ы**

Exempel: шля́па, шля́пы - hatten, hattarna

- slutar på -я: **-И**

Exempel: ста́тья, ста́тьи - artikeln, artiklarna

- slutar på mjuka konsonanter (dvs. -ь): **-И**

Exempel: тетра́дь, тетра́ди - häftet, häftena

Neutrala substantiv

- slutar på -о: **-а**

Exempel: пись́мо, пись́ма - brevet, breven

- slutar på -е och -ё: **-я**

Exempel: мо́ре, моря́ - havet, haven

Ryskans 6 Kasus:

I ryska finns det sex olika kasus:

1. Nominativ/ Именительный: кто?, что?/vem?, vad?
2. Genitiv/ Родительный: кого?, чего?/vems?
3. Dativ/ Дательный: кому?, чему?/till vem?
4. Akusativ/ Винительный: кого?, что?/vem, vad? Här anges verbets direkta objekt
5. Instrumentalis/ Творительный: кем?, чем?/med vem? med vad?
6. Prepositionsfraser, lokativ/ Предложный: (о) ком?, (о) чем?/om vem?, från vem?, över vad?, varifrån?

OBS: Genitiv i ryska har flera olika betydelser:

- Ägande (vems?)
Exempel: Дом брата - broderns hus
- Ange mängd
Exempel: Килограмм моркови - ett kilo morötter
- del av det hela
Exempel: Ломоть хлеба - en skiva bröd
- direkt objekt i en nekande mening
Exempel: Я не знаю ответа. - Jag vet inte svaret.
- efter ordet нет (Sv. inte; ingen)
Exempel: Хлеба нет. - Det finns inget bröd.
- efter särskilda prepositioner
Exempel: До вечера! - Ses ikväll (ordagrant: tills ikväll!)

1. Första deklinationen:

Substantiven i första deklinationen slutar på -a/-я och är ofta feminina.

Det finns även en liten grupp maskulina substantiv som slutar på samma ändelse.

De särskiljs genom sin stambetoning:

kasus	singular			plural		
	hård konsonant	mjuk konsonant	sibilant	hård konsonant	mjuk konsonant	sibilant
Nom.	-а	-я	-а	-ы	-и	-и
Gen.	-ы	-и	-и	--	-ь_ / -й_	--
Dat.	-е	-е / -и	-е	-ам	-ям	-ам
Ack.	-у	-ю	-у	-ы	-и	-и
Instr.	-ой / -ей* ¹	-ёй / -ей* ²	-ей	-ами	-ями	-ами
Prep.	-е	-е / -и	-е	-ах	-ях	-ах

*¹ vid betonad ändelse -ой; vid betonad stam -ей.

*² vid betonad ändelse -ёй; vid betonad stam -ей.

2. Andra deklinationen:

I andra deklinationen särskiljs maskulina och feminina substantiv.

Denna grupp tillhör:

- maskulina substantiv utan ändelse eller med -ь, -й
Exempel: магази́н - affär, tidning
- neutrala substantiv på -о, -е, (ë i obetonad ställning)
Exempel: дело - sak, arbete, angelägenhet, akt

Maskulina ord i andra deklinationen:

kasus	singular			plural		
	hård konsonant	mjuk konsonant	sibilant	hård konsonant	mjuk konsonant	sibilant
Nom.	--	-ь / -й	--	-ы	-и	-и
Gen.	-а	-я	-а	-ов* ³	-ей / -ев* ⁴	-ей
Dat.	-у	-ю	-у	-ам	-ям	-ам
Ack.	--	-ь / -й	--	-ы	-и	-и
Instr.	-ом / -ем* ¹	-ём / -ем* ²	-ом	-ами	-ями	-ами
Prep.	-е	-е	-е	-ах	-ях	-ах

*¹ vid betonad ändelse -ом; vid betonad stam -ем.

*² vid betonad ändelse -ём; vid betonad stam -ем.

*³ vid betonad ändelse -ов; vid betonad stam -ев.

*⁴ vid betonad ändelse -ов; vid betonad stam -ев.

Neutrala ord i andra deklinationen:

kasus	singular		plural	
	hård konsonant	mjuk konsonant	hård konsonant	mjuk konsonant
Nom.	-о	-е	-а	-я
Gen.	-а	-я	--	-ей / -й
Dat.	-у	-ю	-ам	-ям
Ack.	-о	-е	-а	-я
Instr.	-ом	-ем	-ами	-ями
Prep.	-е	-е / -и	-ах	-ях

3. Tredje deklinationen:

Tredje deklinationen innehåller feminina substantiv utan ändelse (i skrift återgett genom -ь).

Exempel: площадь – plats

kasus	singular		plural	
	mjuk konsonant	sibilant	mjuk konsonant	sibilant
Nom.	-ь	-ь	-и	-и
Gen.	-и	-и	-ей	-ей
Dat.	-и	-и	-ям	-ам / -ям
Ack.	-ь	-ь	-и	-и / -ей
Instr.	-ю	-ю	-ями	-ами / -ями
Prep.	-и	-и	-ях	-ах / -ях

Bra att veta om adjektiven:

Inom ryskan skiljer man på kvalitets- (egenskaper) och relationsadjektiv (ett avlett karaktärsdrag).

Exempel: деревянный стол - träbordet (det träiga bordet)

Adjektivets deklination:

Alla adjektiv böjs och anpassas efter substantivet utefter numerus, kusus och genus. Inom ryskan finns det för detta ändamål olika deklinationsmönster.

Deklination för hård stambetoning

kasus	maskulin	feminin	neutral	plural	
Nom.	-ый	-ая	-ое	-ые	
Gen.	-ого	-ой	-ого	-ых	
Dat.	-ому	-ой	-ому	-ым	
Ack.	levande: -ого	icke levande: -ый	-ую	levande: -ых	icke levande: -ые
Inst.	-ым	-ой	-ым	-ими	
Prep.	-ом	-ой	-ом	-ых	

Exempel: У Дмитрия **новый** велосипед. - Dmitrij har en ny cykel.

Deklination för mjuk stambetoning

kasus	maskulin	feminin	neutral	plural	
Nom.	-ий	-ья	-ее	-ие	
Gen.	-его	-ей	-его	-их	
Dat.	-ему	-ей	-ему	-им	
Ack.	levande: е: -его	icke levande: -ий	-юю	levande: е: -их	icke levande: : -ие
Inst.	-им	-ей	-им	-ими	
Prep.	-ем	-ей	-ем	-их	

Exempel: Небо **синего** цвета. - Himlen har en blå färg.

Blandad deklination vid sibilant

Adjektiv, vars stam slutar på en **sibilant** (-ж, -ч, -ш, -щ) tillhör denna deklinationen.

kasus	maskulin	feminin	neutral	plural	
Nom.	-ий	-ая	-ее	-ие	
Gen.	-его	-ей	-его	-их	
Dat.	-ему	-ей	-ему	-им	
Ack.	levande: -его	icke levande: -ий	-ую	levande: -их	icke levande: -ие
Inst.	-им	-ей	-им	-ими	
Prep.	-ем	-ей	-ем	-их	

Exempel: Он свалился в **большую** яму. - Han föll ner i en **stor** grop.

Blandad deklination vid -г, -к, -х

Denna deklination tillhör adjektiv, vars stam slutar på -г, -к eller -х.

kasus	maskulin	feminin	neutral	plural	
Nom.	-ий	-ая	-ое	-ие	
Gen.	-ого	-ой	-ого	-их	
Dat.	-ому	-ой	-ому	-им	
Ack.	levand e: -ого	icke levande: -ий	-ую	-ое	levand e: -их : -ие
Inst.	-им	-ой	-им	-ими	
Prep.	-ом	-ой	-ом	-их	

Exempel: В **тихом** омуте черти водятся. - **Stilla** vatten är djupa (betydelse: I de lugnaste vattnen går de största fiskarna.)

Blandad deklination vid -ц

kasus	maskulin	feminin	neutral	plural	
Nom.	-ый	-ая	-ее	-ые	
Gen.	-его	-ой	-его	-ых	
Dat.	-ему	-ой	-ему	-ым	
Ack.	levand e: -его	icke levande: -ый	-ую	-ее	levand e: -ых :

					-ые
Inst.	-ым	-ой	-ым	-ыми	
Prep.	-ем	-ой	-ем	-ых	

Possessiva adjektiv med suffixet -ий/-й eller -ов/-ев eller -ин samt noll-ändelsen placeras i en speciell deklination (t.ex. птичий (fågel-), отцов (pappas-)).

Då denna deklination är mycket ovanligt så går vi inte in mer på den här.

Adjektivets långa och korta former:

De flesta kvalitetsadjektiv kan bilda en kortform som anpassar sig enligt genus och numerus utefter substantivet.

Denna anpassning sker dock inte utefter substantivets kasus.

Denna förenklade form finns det dock endast när adjektivet används i dess predikativa form.

Denna korta form bildas genom att ändelsen av kvalitetsadjektivens långa form tas bort.

Exempel: **старый**: **стар** - **стара** - **старо** - **стары** - gammal

Komparativ:

Inom ryskan kan bara kvalitetsadjektiv kompareras, alltså böjas.

Det finns två olika sätt för att komparera adjektiven:

- genom att tillägga suffixet -e eller -ее (oftast efter г, к, х, д, т, ст)
Exempel: красивый, красивее - vacker, vackrare
- genom att lägga till adverbet более (sv. mer) + adjektivets deklinerade form
Exempel: интересный, более интересный - intressant, intressantare

OBS: Denna regel gäller inte för alla adjektiv! Det finns även adjektiv som böjs oregelbundet.

För en jämförelse mellan två ord där komparation används, så står ordet som det jämförs med i...

- ...nominativ om konjunktionen чем (än) används
Exempel: Дмитрий **более высокий**, чем Майя. - Dmitrij är större än Maja.
- ...genitiv om ingen konjunktion används
Exempel: Майя **ниже** Дмитрия. - Maja är mindre (än) Dmitrij.

Superlativ:

Det finns tre olika sätt att bilda superlativ på:

- genom att lägga till suffixet -всего (för icke levande substantiv) eller -всех (för levande substantiv)
Exempel: важный, важнее, важнее всего - viktig, viktigare, viktigast
- deklinerade formen av самый / oföränderligt adverb наиболее + deklinerade formen av adjektivet
Exempel: важный, более важный, самое (наиболее) важное - viktig, viktigare, det viktigaste
- genom att lägga till suffixet -ейш (efter ändelser med -г, -к eller -х) + adjektivets deklinerade personändelse (t.ex. i nominativ: mask. -ий)
Exempel: важный, более важный, важнейшее - viktig, viktigare, det viktigaste

Bra att veta om adverb:

Ryska adverb deklineras inte, de böjs alltså inte utefter genus, numerus eller kasus.

Bilda adverb:

1. Det finns många adverb som härleder från kvalitetsadjektiv.

För att bilda ett adverb utifrån ett kvalitetsadjektiv så tas adjektivändelsen bort.

Istället hängs ett -о (för hård stambetoning) eller ett -е (för mjuk stambetoning) på adjektivstammen.

Exempel: красивый (adjektiv), красиво (adverb) - vacker

2. Adverb som bildas utifrån adjektiv som slutar på -ский, -цкий, -ический får suffixet -и.

En del av dessa adverb får även prefixet по-.

Exempel: русский (adjektiv), по-русски (adverb) - rysk

3. Adverb som bildas utifrån possessiva adjektiv med ändelsen -ий bildas genom att suffixet -ьи läggs till.

Exempel: человеческий (adjektiv), по-человечьи (adverb) - mänsklig

4. Adverb kan även bildas genom att man lägger till en predisposition på adjektivet.

Exempel: давний (adjektiv), издавна (adverb) - gammal

5. Dessutom kan adverb härledas från substantiv, tal, pronomen och verb.

Det inträffar dock inte så ofta.

Adverbens böjning:

Endast adverb som härleds från kvalitetsadjektiv och som har ändelsen -о eller -е kan böjas.

Adverbets **komparativ** bildas på samma sätt som adjektivets komparativ,

alltså med suffixet -ee.

Skillnaden mellan adjektivets och adverbets komparativform är därför endast syntaktisk.

Adverbets **superlativ** har i sin enkla form ändelsen -а́йше eller -е́йше och används endast för särskilda stilistiska ändamål.

Exempel:

Строжайше запрещено приближаться к сооружению.

Det är strängt förbjudet att närma sig objektet.

Adverbets superlativ i sin sammansatta form bildas precis som adjektivets superlativform med всего eller всех eller med orden более och менее.

Exempel:

больше всего – det mesta, более глубоко - djupare

Bra att veta om verben:

De ryska verben kan endast stå i tre olika tidsformer: presens, imperfekt och futurum.

Men genom ett verbs fulländade eller ofulländade aspekt kan man uttrycka om en handling ska betecknas som slutförd och avslutad eller ännu inte avslutad, alltså fortfarande pågående.

Aspekt

Med aspekten i det ryska verbsystemet kan man uttrycka om en handling är avslutad (fokus på handlingens inträffande) eller inte avslutad (fokus på handlingens förlopp).

Den **fulländade aspekten** förekommer endast i två olika tidsformer (imperfekt och futurum) och uttrycker beroende på tempus olika betydelser.

Ryska verb i sin fulländade aspekt svarar på frågan что сделать?

- Exempel i imperfekt: en unik, avslutad handling eller händelse

На прошлой неделе Виктор купил костюм. - Victor köpte en ny kostym förra veckan.

- Exempel i futurum: en handling som kommer att vara avslutad

На следующей неделе я съезжу в Санкт-Петербург. - Nästa vecka kommer jag åka till St. Petersburg.

Den ofulländade aspekten förekommer i alla tidsformer: dåtid, nutid och framtid. Ryska verb i sin ofulländade aspekt svarar på frågan что делать?

- Exempel i imperfekt: handlingar som upprepar sig

Каждый месяц я ездил в Санкт-Петербург. - Jag åkte till St. Petersburg varje månad.

- Exempel i presens: händelser och handlingar som sker samtidigt

В то время как Раиса готовит, мы накрываем на стол. - Medan Raisa lagar mat, dukar vi bordet.

- Exempel i futurum: Handlingar som man inte kan eller vill utföra

В следующем году я не еду в Москву. - Jag kommer inte att resa till Moskva nästa år.

Bilda aspekt

Ryska verb kan med hjälp av prefix (förstavelse) eller suffix (ändelse) bilda en aspektpartner.

Denna aspektpartner har samma ordbetydelse som ursprungs verbet men särskiljer sig från verbet genom att den får olika aspekter i olika situationer.

- Ofulländade verb blir till fulländade verb genom prefix.
Vanliga förstavelser för att bilda en fulländad aspekt är: **с-, о-, от-, за-, на-, вы-, по-**.
Exempel: учить (ofulländad), **выучить** (fulländad) – lära sig
- Fulländade verb blir till ofulländade aspektpartner genom att ett suffix läggs till som ändelse på verbet.
Ofta förekommande suffix för detta ändamål är: **-ыва, -ива, -а, -я, -ва**.
Exempel: решать (ofulländad), решить (fulländad) - besluta

OBS: För vissa verb ändras en vokal eller konsonant vid bildandet av aspekt.

De ryska verbstammarna

Majoriteten av de ryska verben har två verbstammar som är centrala för att bilda de olika tidsformerna: infinitiv- och presensstammen.

Infinitivstammen

Ett verbs infinitivstam får man fram genom att ta bort ändelserna -ТЬ eller -ТИ från verbet i infinitiv.

Exempel:

читать (infinitiv) ⇒ чита (infinitivstam) - läsa

Presensstammen

Presensstammen bildas genom att man tar bort ändelserna -ЮТ / -УТ / -ЯТ /-АТ från 3. person plural presens (för ofulländade verb) eller 3. person plural futurum (vid fulländade verb).

Exempel:

читать (infinitiv) ⇒ читает / читают (3. person plural) ⇒ чита (presensstam) - läsa

OBS: För reflexiva verb bildar man infinitiv- eller presensstammen genom att inte bara stryka ändelserna som nämnts ovan, utan även de reflexiva ändelserna -ся/-сь.

Hjälp verbet **быть** (vara)

I ryska presensformen används inte hjälp verbet ”vara”.

Delar av meningen som är förbundna med en konjugation av ”vara” står i ryska i nutid alltid utan detta hjälpverb.

Exempel:

Виктор – учитель. - Victor är lärare.

Я студент. - Jag är student.

I de andra tidsformerna används den konjugerade formen **быть**.

быть i futurum

я	б <u>у</u> ду	jag blir	мы	б <u>у</u> дем	vi blir
ты	б <u>у</u> дешь	du blir	вы	б <u>у</u> дете	ni blir
он, она, оно	б <u>у</u> дет	han, hon, den, det blir	они	б <u>у</u> дут	de blir

Exempel:

Я буду учителем. - Jag ska bli lärare.

быть i imperfekt

я, ты, он	б <u>ы</u> л	jag var, du var, han var (maskulin)
я, ты, она	б <u>ы</u> ла	jag var, du var, hon var (feminin)
оно	б <u>ы</u> ло	den, det var
мы, вы, они	б <u>ы</u> ли	vi var, ni var, de var

Exempel:

Раньше я был учителем. - Jag var lärare förr.

Presens (nutid)

Presens kan bara bildas för verb med ofulländad aspekt samt för målinriktade verb som uttrycker rörelse. Fulländade verb kan inte uttrycka nutid.

I ryska används presens för att beskriva händelser som händer i nutid.

När man bildar presens måste man skilja på två olika typer av konjugationer:

1. Konjugationen (e-konjugation)

Följande verb böjs enligt 1. konjugationen:

- de flesta verb vars infinitiv slutar på -ать/-ять eller -еть
- alla verb som slutar på -овать
- alla verb vars infinitiv slutar på -сти eller -ети
- alla enstaviga verb vars infinitiv slutar på -ить

1. Konjugationens första grupp

Enligt detta böjningsmönster böjs alla verbformer från 1. konjugationen vars presensstam slutar på en vokal:

я	читаю	Jag läser	мы	читаем	vi läser
ты	читаешь	du läser	вы	читаете	ni läser
он (-а/-о)	читает	han, hon den det läser	они	читают	de läser

1. Konjugationens andra grupp

Enligt detta böjningsmönster böjs alla verbformer från 1. konjugationen vars presensstam slutar på en konsonant:

я	иду	jag går	мы	идём	vi går
ты	идёшь	du går	вы	идёте	ni går
он (-а/-о)	идёт	han, hon, den, det går	они	идут	de går

2. Konjugationen (и-konjugation)

Följande verb böjs enligt 2. konjugationen:

- alla verb som slutar på –ить
- några verb vars infinitiv slutar på -ать
- några verb som slutar på –ать/-ять och med betonad ändelse
- några verb vars infinitiv slutar på -еть

я	говорю	jag talar	мы	говорим	vi talar
ты	говоришь	du talar	вы	говорите	ni talar
он (-а/-о)	говорит	han, hon, den det talar	они	говорят	de talar

Futurum (framtid)

Även i futurum markeras en handling som fulländad eller ofulländad genom valet av aspekt.

Exempel: делаю (jag gör) ⇒ сделаю (jag kommer att göra)

Futurum för ofulländade verb

Den sammansatta formen av futurum används för att uttrycka att en handling under sitt händelseförlopp inte har en begränsad varaktighet och inte heller är återkommande.

personal-pronomen	konjugerad form av быть	verbet i infinitiv	svenska
я	буду	писать	jag kommer att skriva
ты	будешь		du kommer att skriva
он (-а/-о)	будет		han, hon, den, det kommer att skriva
мы	будем		vi kommer att skriva
вы	будете		ni kommer att skriva
они	будут		de kommer att skriva

Exempel: Что ты будешь делать завтра? - Vad gör du imorgon?

Futurum för fulländade verb

Futurum för fulländade verb bildas på samma sätt som presens för fulländade verb.

Exempel: Эту статью я прочитаю завтра. - Jag kommer att läsa artikeln imorgon.

Futurum med fulländad aspekt uttrycker att:

- en handling är inriktad på att fulländas
- handlingen avslutas/ det förväntas att den kommer att avslutas

- en handling inte kan avslutas (förnekelse)

Imperfekt (dåtid)

I ryskan finns det bara en form för dåtid: imperfekt.

Imperfektets fulländade respektive ofulländade aspekt bildas på samma sätt.

numerus	genus	personliga pronomen		ändelse
ental	maskulin	Я, ТЫ, ОН	infinitiv-stam +	-Л
	feminin	Я, ТЫ, ОНА		-ЛА
	neutral	ОНО		-ЛО
flertal	alla	МЫ, ВЫ, ОНИ		-ЛИ

För reflexiva verb tilläggs ändelsen som uttrycker reflexivitet på slutet av ordet.

Exempel: Я **МЫЛСЯ**. - Jag har tvättat mig.

OBS: För många verb, vars infinitivstam slutar på en konsonant bildas imperfekt oregelbundet. I den maskulina singularformen tar man här bort ändelsen **-Л**.

Fulländad vs. ofulländad aspekt i imperfekt

- Fulländad aspekt i imperfekt: övergripande, konkreta handlingar i dåtid, som var tidsbegränsade, avslutade och oftast engångsföreteelser.
- Ofulländad aspekt i imperfekt: används för att beskriva en handling i sitt händelseförlopp, sin icke tidsbegränsning, sin upprepning, sina vanor eller regelbundenheter.

OBS: Om en händelse i imperfekt förnekas så används vanligtvis verbets ofulländade aspekt.

Passiv

I ryska används passiv vanligtvis bara för 3. person (singular och plural) och för icke levande ting.

För att beskriva objektet som utför handlingen används vanligtvis kasusformen instrumentalis.

personliga pronomen	fulländat verb	ofulländat verb	svenska
	быть прочитан	читаться	läses
presens / nutid			
ОН (-а, -о)	-	читается	han, hon, den, det läses
ОНИ	-	читаются	de läses
imperfekt / dåtid			
ОН	был прочитан	читался	han lästes
ОНА	была прочитана	читалась	hon lästes
ОНО	было прочитано	читалось	den/det lästes
ОНИ	были прочитаны	читались	de lästes
futurum / framtid			
ОН	будет прочитан	будет читаться	han kommer att ha lästs
ОНА	будет прочитана	будет читаться	hon kommer att ha lästs
ОНО	будет прочитано	будет читаться	den/det kommer att ha lästs
ОНИ	будут прочитаны	будут читаться	de kommer att ha lästs
konjunktiv / möjlighetsform			

он	был бы прочитан	читался бы	han skulle ha lästs
она	была бы прочитана	читалась бы	hon skulle ha lästs
оно	было бы прочитано	читалось бы	den/det skulle ha lästs
они	были бы прочитаны	читались бы	de skulle ha lästs
Partizip Präsens			
	-	читаемый	något som läses
Partizip Präteritum			
	прочитанный	читанный	läste

Konjunktiv

Konjunktiv beskriver handlingar som ska markeras som möjliga, uppnåbara eller inte längre uppnåbara.

Dessutom kan konjunktiv beskriva en önskad eller en fruktad händelse. I ryskan finns det bara en konjunktivform som används för att uttrycka konjunktiv i nutid, dåtid och framtid.

Konjunktiv bildas genom: **verbets dåtidsform + бы**

Exempel: мы прочитали бы – vi skulle läsa (fulländad) / мы читали бы – vi skulle ha läst (ofulländad)

OBS: Anders För att uttrycka indirekt tal på ryska används indikativ (och inte konjunktiv)

Imperativ

Med imperativ uttrycks önskningsar, uppmaningar och befäl.

Stambetoning på vokal

presensstam (även futurum) slutar på vokal	
singular	stam + й
plural	stam + йте

Exempel: читать (läsa) ⇒ читай (läs!) ⇒ читайте (läs! (ni))

Stambetoning på konsonant (I)

Detta konjugationsmönster gäller för alla verb vars ändelse betonas i första person singular (oföränderligt presens / före futurum).

presensstam (även futurum) slutar på konsonant I	
singular	stam + и
plural	stam + ите

Exempel: идти (gå) ⇒ иди (gå!) ⇒ идите (gå! (ni))

Stambetoning på konsonant (II)

Detta konjugationsmönster gäller för alla verb vars stam betonas i första person singular (oföränderligt presens / före futurum).

Betoningen ligger alltså inte på ordets sista stavelse.

presensstam (även futurum) slutar på konsonant II	
singular	stam + ь
plural	stam + ьте

Exempel: встать (stå upp) ⇒ встань (Stå upp!) ⇒ встаньте (Stå upp! (pl.))

Reflexiva verb

Genom reflexiva verb uttrycks att handlingen i meningen syftar till subjektet

själv (t.ex. jag kammar mig).

På ryska markeras detta genom ett tillägg av en extra ändelse till själva verbet.

Regel för ändelsetillägg för reflexiva verb:

- Slutar det reflexiva verbet på en **konsonant**, så tilläggs ändelsen **-ся** på verbet.
- Slutar det reflexiva verbet på en **vokal**, så tilläggs istället ändelsen **-сь**.

Exempel: мыть (tvätta) - мыть**ся** (tvätta sig)

Reflexiva verb konjugeras på samma sätt som icke reflexiva verb.

Exempel: я полюбил**ся** – jag rakar mig

Verb som uttrycker rörelse

För verb som uttrycker rörelse så skiljer man på ryska på huruvida rörelsen är målinriktad eller inte.

Både målinriktade och icke målinriktade rörelse-verb är alltid ofulländade.

- Målinriktade verb:
unika, konkreta och oavbrutna rörelser och förflyttningar, alltid i en riktning och utefter ett särskilt mål.

Exempel:

Я еду в школу. – Jag åker till skolan.

- Icke-målinriktade verb:
rörelser i olika riktningar; obestämda, upprepande och oregelbundna rörelser, även om dessa är fokuserade på ett särskilt mål; den allmänna förmågan att utföra en handling.

Exempel:

Я бегаю по парку. – Jag springer runt i parken.

Particip

Particip härleds i ryska från verben, men de konjugeras som adjektiv.

Presens particip

I presens kan particip endast bildas av ofulländade verb.

Då ersätts -т i 3. person plural presens med -т и och beroende på person tillkommer även respektive adjektivändelse.

Infinitiv: работать (arbeta)	
3. person plural presens: они работают (de arbetar)	
Presens particip: работаю + и + adjektivändelse	
работающий мужчина	den arbetande mannen
работающая женщина	den arbetande kvinnan
работающие люди	de arbetande människorna

Imperfekt particip

Particip i dåtid bildas från infinitivstammen av fulländade och ofulländade verb.

Till verbstammen tillfogas då ändelsen -вши om stammen slutar på vokal, och -ши om verbstammen slutar på konsonant.

Dessutom lägger man till respektive adjektivändelse, beroende på person.

Infinitiv: работать (arbeta)	
Infinitivstam: работа	
Imperfekt particip: работа + вши + adjektivändelse	
работавший мужчина	mannen som arbetade
работавшая женщина	kvinnan som arbetade
работавшие люди	människorna som arbetade

Bra att veta om pronomen:

Personliga pronomen

я	jag
ты	du
он	han
она	hon
оно	den/det
мы	vi
вы / Вы	ni/Ni
они	de

Deklination av personliga pronomen i singular

nom.	я	ты	он	она	оно
gen.	меня	тебя	*(н)его	*(н)её	*(н)его
dat.	мне	тебе	(н)ему	(н)ей	(н)ему
ack.	меня	тебя	его	её	его
instr.	мною	тобой	(н)им	(н)ей	(н)им
prepos.	мне	тебе	нём	ней	нём

Deklination av personliga pronomen i plural

nom.	мы	вы	они
gen.	нас	вас	*(н)их
dat.	нам	вам	(н)им
ack.	нас	вас	их

instr.	нами	вами	(н)ими
prepos.	нас	вас	них

*Fonologisk anpassning:

Framför personliga pronomen i tredje person tillsätts н-, om pronomen står efter en preposition som inte härleds från något annat ord (t.ex. без - utan, к - zu, для - för).

Possessiva pronomen

мой, моя, моё / мои	min/mitt (m, f, n) / pl.
твой, твоя, твоё / твои	din/ditt (m, f, n) / pl.
его, её, его / их	hans, dess (m, n), hennes (f) / ni (pl.)
его	sin/sitt (mask., singular)
её	sin/sitt (fem., singular)
его	sin/sitt (neut., singular)
наш, наша, наше / наши	vår/vårt (m, f, n) / pl.
ваш, ваша, ваше / ваши	er/ert (m, f, n) / pl.
их	deras

OBS: De ryska possessiva pronomen deklineras!

Här måste man komma ihåg två deklinationsmönster:

De possessiva pronomen мой och твой deklineras efter samma mönster. наш och ваш böjs istället efter det andra mönstret.

Formerna его, её och их förändras inte.

Deklinationsmönster för мой och твой med exemplet мой				
	mask. sing.	fem. sing.	neutr. sing.	plural
nom.	мой	моя	моё	мои
gen.	моего	моей	моего	моих
dat	моему	моей	моему	моим
ack.	моего (levande)/мой (icke levande)	мою	моё	моих (levande)/мои (icke levande)
instr.	моим	моей	моим	моими
prep.	моём	моей	моём	моих
Deklinationsmönster för наш och ваш med exemplet наш				
nom.	наш	наша	наше	наши
gen.	нашего	нашей	нашего	наших
dat	нашему	нашей	нашему	нашим
ack.	нашего (levande)/наш (icke levande)	нашу	наше	наших (levande)/наши (icke levande)
instr.	нашим	нашей	нашим	нашими
prep.	нашем	нашей	нашем	наших

Bra att veta om meningsuppbyggnaden:

Den ryska meningsuppbyggnaden följer förvisso bestämda regler, dessa följs dock inte särskilt strikt.

Försök trots det att komma ihåg denna regel:

subjekt - verb - objekt

Den utvidgade meningen

- Den utvidgade meningen med ett direkt objekt:
subjekt (nominativ) - predikat - direkt objekt (ack.)
Exempel: Виктор читает захватывающую книгу. - ordagrant: Viktor läser en spännande bok.
- Den utvidgade meningen med ett indirekt objekt:
subjekt (nominativ) - predikat - ind. objekt (dat.) - dir. Objekt (ack.)
Exempel: Виктор покупает маме букет цветов - ordagrant: Viktor köper en blombukett till mamma.
- Den utvidgade meningen med en bestämmelse för adverbial:
subjekt – bestämmelse för adverbial – predikat – objekt
Exempel: Раиса с удовольствием слушает рок-музыку. - ordagrant: Raisa gärna lyssnar rockmusik.

Förnekande mening

På ryska förnekas hela meningar eller enstaka delar av meningen med не.

- Om förnekandet syftar till hela meningen så står не direkt framför verbet.
Exempel: Я не говорю по-польски. - Jag pratar inte polska.
- Om endast en del av meningen ska förnekas, så står не alldeles framför den delen.
Exempel: Я говорю не по-польски, это русский. - Jag pratar inte polska, det är ryska.

Frågende mening

På ryska finns det huvudsakligen två olika typer av frågende meningar: Frågor för komplement eller för beslut.

Frågor för komplement

= Frågor som inleds med interrogativa pronomen (frågepronomen)

- interrogativa pronomen – predikat (verb) – substantiv som subjekt
Exempel: Кого навещает Раиса? - Vem besöker Raisa?
- interrogativa pronomen – personliga pronomen som subjekt – predikat (verb)
Exempel: Кого она навещает? - Vem besöker hon?

Frågor för beslut

= Frågor som man kan besvara med ”ja” eller ”nej”.

Meningsbyggnaden är precis samma som i en deklarativ sats (påståendesats).

Man märker dock att det är en fråga genom att rösten höjs på slutet.

Exempel:

Ты голодный? - Да, я голодный.

Är du hungrig? - Ja, jag är hungrig.

Lär dig att räkna på ryska:

De ryska siffrorna: 0 - 10	
ноль	noll
один	en/ett
два	två
три	tre
четыре	fyra
пять	fem
шесть	sex
семь	sju
восемь	åtta
девять	nio
десять	tio

De ryska siffrorna: 11 - 20	
одиннадцать	elva
двенадцать	tolv
тринадцать	tretton
четырнадцать	fjorton
пятнадцать	femton
шестнадцать	sexton
семнадцать	sjutton
восемнадцать	arton
девятнадцать	nitton
двадцать	tjugo

De ryska siffrorna: 21 - 100	
двадцать один	tjugoett
тридцать	trettio
сорок	fyrtio
пятьдесят	femtio
шестьдесят	sextio
семьдесят	sjuttio
восемьдесят	åttio
девяносто	nittio
сто	hundra